

[Statsministeren.]

Regeringens politik vil effektivt hjælpe de arbejdsløse, for trods vanskeligheder i udlandet har vi store muligheder for at øge vor eksport, hvis vi er i en situation, hvor andre landes omkostninger stiger stærkt, mens vi sørger for at holde danske virksomheders omkostninger i ro.

Regeringens politik stiller krav om solidaritet og forståelse hos det meget store flertal i den danske befolkning, det meget store flertal, som Danmarks økonomiske vanskeligheder ikke hidtil har berørt. Helhedsplanen vil på lidt længere sigt skabe større produktion og dermed lægge grunden til ny fremgang i velstand, men i første omgang må vi, der har arbejde, vente med at forøge vor indtægt, indtil der er genskabt fuld beskæftigelse.

Det forlanges ikke af os, at vi skal ned sætte vor levestandard. Det forlanges alene af os, at vi ikke øger den i det kommende år.

Regeringen opfordrer alle partier i folketinget til at gennemføre denne nødvendige pris- og lønpause. Regeringen understreger, at forslagene hører sammen, og at det ikke vil kunne accepteres og heller ikke føre til det ønskede resultat, hvis kun en del af forslagene føres ud i livet.

Det er regeringens opfattelse, at der i den danske befolkning vil være en dyb forståelse for, at denne politik er rigtig og nødvendig, og jeg skal derfor lægge Helhedsplan 1975 med de fremsatte lovforslag frem til hurtig afgørelse.

Formanden:

Fra medlem af folketinget *Nyborg*, der har haft orlov på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 4. december atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Tandrup Jensens*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

I skrivelse af dags dato meddeler finansministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om vægtgift af motorkøretøjer m. v. (Afgift af hyrevognene),

forslag til lov om ændring af skattekontrollo-

ven. (Ændringer vedrørende for sen indgivelse af selvangivelse),

forslag til lov om ændring af lov om investeringsfonds,

forslag til lov om ændring af lov om indskud på etableringskonto,

forslag til lov om ændring af lov om skattemæssige afskrivninger m. v.,

forslag til lov om skattemæssig tilbageførsel af underskud i aktieselskaber m. v. og

forslag til lov om godtgørelse for dyrtiden.

I skrivelse af gårs dato meddeler handelsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om avancement og prisdæmpende aftaler og

forslag til lov om udbyttebegrænsning m. v.

I skrivelse af dags dato meddeler arbejdsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om forlængelse af kollektive overenskomster og aftaler m. v. og

forslag til lov om midlertidig ændring af dyrtidsregulering af arbejdsvederlag m. v.

I skrivelse af gårs dato meddeler økonomiministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om beregning af et reguleringspristal.

I skrivelse af dags dato meddeler landbrugsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om midlertidigt prisstop for landbrugsvarer.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Finansministeren (Anders Andersen):

Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om godtgørelse for dyrtiden, forslag til lov om ændring af lov om skattemæssige afskrivninger m.v.,

forslag til lov om ændring af lov om investeringsfonds,

forslag til lov om ændring af lov om indskud på etableringskonto samt

forslag til lov om skattemæssig tilbageførsel af underskud i aktieselskaber m.v.

Forslaget til lov om godtgørelse for dyr-

[Finansministeren.]

tiden er et led i de økonomiske foranstaltninger, som regeringen søger gennemført med henblik på at bekæmpe inflationen og arbejdsløsheden. Det må ses i sammenhæng med det samtidig fremsatte lovforslag om midlertidig ændring af dyrtidsregulering af arbejdsvederlag m.v. Efter dette lovforslag fra arbejdsministeren skal den dyrtidsregulering, der ville blive en følge af reguleringspristallet for januar 1975, falde bort.

Lovforslaget om godtgørelse for dyrtiden går ud på, at der i 1975 skal ydes lønmodtagerne og visse pensionistgrupper en skattefri godtgørelse for den købekraft, som de mister gennem bortfaldet af disse januar-dyrtidsportioner. Godtgørelsen skal udgøre 100 kr. for hver måned i 1975, hvor de nævnte dyrtidsportioner skulle have været udbetalt. I reglen drejer det sig om de 10 måneder fra 1. marts til 31. december 1975. For mange offentligt ansatte og for visse persongrupper med pensioner fra det offentlige vil der imidlertid kun blive tale om 9 måneder, fra 1. april til 31. december 1975. Godtgørelsen for hele 1975 skal efter lovforslaget ikke kunne overstige 10 pct. af den løn- eller pensionsindtægt, for hvilken der skal ydes godtgørelse for dyrtiden.

Det samlede godtgørelsesbeløb, der således i almindelighed vil ligge på 1.000 eller 900 kr., er fastsat på grundlag af det indtægtsstab, som januar-dyrtidsportionerne vil medføre for lønmodtagerne i LO-området. I denne forbindelse er der naturligvis taget hensyn til den merskat, som dyrtidsportionerne ville have betydet for lønmodtagerne. For læringe og andre med særlig lave dyrtidsportioner vil godtgørelsen give mere end fuld dækning for, hvad der mistes på dyrtidsportionerne. Omvendt vil lønmodtagere som f.eks. højerelønnede tjenestemænd, hvis dyrtidsportioner er større, ikke opnå fuld dækning.

Godtgørelsesordningen er efter lovforslaget opbygget således, at der i tiden fra 1. marts eller 1. april og indtil udløbet af 1975 foretages en foreløbig udbetaling af dyrtids-godtgørelse. Denne løbende, foreløbige udbetaling af godtgørelsesbeløbene foretages af arbejdsgiverne i forbindelse med de normale lønafregninger. De foreløbige godtgørelsesbeløb vil således komme til at udgøre et tillæg til den nettoløn, der udbetales,

efter at kildeskatten er fratrukket. Dyrtids-godtgørelsen er som nævnt skattefri. Statskassen skal finansiere ordningen, og det sker på den måde, at arbejdsgiverne modregner de udbetalte, foreløbige godtgørelsesbeløb i forbindelse med afregningen af den indeholdte kildeskat. De foreløbige godtgørelsesbeløb vil blive af en sådan størrelse, at de i løbet af perioden fra 1. marts eller 1. april og indtil 31. december vil give et samlet godtgørelsesbeløb på omkring de 1.000 kr. eller 900 kr., som lønmodtageren i almindelighed vil have ret til. Hvor de foreløbige godtgørelsesbeløb kommer til at afvige fra det godtgørelsesbeløb, som lønmodtageren er berettiget til, vil der blive foretaget en regulering af godtgørelsen i forbindelse med opgørelsen af slutskatten for indkomståret 1975. Har lønmodtageren fået for lidt gennem de foreløbige udbetalinger, vil det manglende give enten en mindre restskat eller en større overskydende skat. Har omvendt de foreløbige udbetalinger været for store, vil restskatten blive forøget eller den overskydende skat formindsket.

Den foreslåede overgrænse for godtgørelsen på 10 pct. af lønnen har til formål at hindre, at personer, der kun har haft lønnet arbejde i ganske korte perioder, får et helt års godtgørelse for dyrtiden. Reglen får først virkning ved den beregning af slutskatten, som skattevæsenet foretager i sommeren 1976, og den vil kun kunne få betydning for personer, hvis lønindtægt i 1975 er mindre end 10.000 kr.

Godtgørelsesordningen kommer i det store og hele til at omfatte de lønmodtagere, som har en dyrtidsreguleret lønning. Ind under ordningen kommer også de pensionistgrupper — i første række personer med tjenestemandspension — som mister januar-dyrtidsportionerne som følge af arbejdsministerens lovforslag. Derimod er alle andre pensionister, herunder også folke- og invalidepensionisterne, holdt uden for godtgørelsesordningen.

De samlede udgifter til godtgørelsesordningen anslås rent skønsmæssigt til ca. 2.000 mill. kr.

Jeg skal i øvrigt tillade mig at henvise til de meget udførlige bemærkninger, der er knyttet til lovforslaget.

Lovforslaget om ændring af afskrivnings-

[Finansministeren.]

loven går ud på at forbedre erhvervenes afskrivningsmuligheder, for så vidt angår nyanskaffelser af maskiner, inventar og lignende driftsmidler. Efter forslaget skal der kunne afskrives på købesummen forhøjet med 20 pct. på driftsmidler, der anskaffes i 1975 og senere. Driftsmidler, der anskaffes i første halvdel af året, vil herefter indgå i afskrivningssaldoen med 120 pct. af købesummen, og driftsmidler, der anskaffes i sidste halvdel af året, vil indgå med 60 pct. i anskaffelsesåret og yderligere 60 pct. i det følgende år.

Reglen om afskrivning på 120 pct. af anskaffelsessummen skal ikke gælde for driftsmidler, der benyttes både erhvervmæssigt og privat, og heller ikke for de udelukkende erhvervmæssigt benyttede personbiler m.v.

For de blandede driftsmidler og de erhvervmæssigt benyttede personbiler m.v. gælder, at der kun kan afskrives på den del af købesummen, som ikke overstiger 40.000 kr. Denne grænse foreslås forhøjet til 55.000 kr. Der er herved især taget hensyn til hyrevognenes forhold.

Endelig foreslås en forhøjelse af beløbsgrænsen for de såkaldte småaktiver, hvor den erhvervsdrivende kan vælge at fradrage købesummen fuldt ud i anskaffelsesåret i stedet for at lade den indgå i afskrivningssaldoen. Beløbsgrænsen er på 1.200 kr., og efter forslaget skal den forhøjes til 1.800 kr.

Det anslås, at den foreslåede forhøjelse af afskrivningsgrundlaget for maskiner, inventar og lignende driftsmidler vil medføre et samlet provenutab på slutskatten for 1975 på op mod 200 mill. kr. Heraf må ca. 60 mill. kr. bæres af kommunerne. Provenutabet ved at hæve 40.000 kr.s grænsen for de blandede driftsmidler og de erhvervmæssigt benyttede personbiler m.v. anslås pr. år at blive på ca. 30 mill. kr., hvoraf 10 mill. kr. må bæres af kommunerne, og endelig skønnes provenutabet ved justeringen af beløbsgrænsen for „småaktiverne“ på årsbasis at blive på omkring 100 mill. kr., hvoraf de 35 mill. kr. må bæres af kommunerne.

Lovforslaget om ændring af investeringsfondsloven går i første række ud på en udvidelse af adgangen til at foretage henlæggelse til investeringsfond.

Reglerne om investeringsfondshenlæggelse har været gældende siden skatteåret 1958-59. De erhvervsdrivende har efter denne lov adgang til at fradrage henlæggelserne ved indkomstopgørelsen. Henlæggelserne skal anvendes til senere forlods afskrivning på nyanskaffede driftsmidler, skibe eller bygninger. Afskrivningsgrundlaget for de nyanskaffede aktiver formindskes derved med et beløb svarende til den anvendte henlæggelse. Ordningen indebærer således, at man kan foretage afskrivning, før man anskaffer driftsaktivet.

Efter 1957-loven kunne henlæggelserne højst udgøre 15 pct. af skatteyderens overskud ved selvstændigt erhvervsvirksomhed. Denne grænse forhøjedes i 1965 til 20 pct.

Da der også i de kommende år må regnes med fortsat stærke prisstigninger på driftsaktiver, der skal nyanskaffes eller genanskaffes af virksomhederne, har regeringen fundet det rimeligt, at maksimumsgrænsen for investeringsfondshenlæggelser forhøjes til 25 pct. af virksomhedens overskud. Ændringen skal have virkning fra og med indkomståret 1974. Forslaget er på dette punkt en genfremsættelse af et lovforslag fra forrige folketingsår.

Den foreslåede forhøjelse af henlæggelsesprocenten skønnes at ville medføre et provenutab på omkring 80 mill. kr. Heraf må kommunerne bære ca. 25 mill. kr.

Det foreslås endvidere, at investeringsfondshenlæggelser skal kunne benyttes til forlods afskrivning allerede i det indkomstår, der følger umiddelbart efter henlæggelsesåret, i modsætning til den gældende ordning, hvor de først kan benyttes et år senere. Også denne ændring skal have virkning for henlæggelser i året 1974. Ændringen vil således kunne indebære en tilskyndelse til øgede investeringer allerede i 1975.

Forslaget om ændring af loven om indskud på etableringskonto går ud på en ajourføring af fristen for indskud på etableringskonto, således at den bliver overensstemmende med fristen for indgivelse af selvangivelse.

Forslaget indeholder endvidere en konsekvensændring som følge af lovforslaget om ændring af afskrivningsloven.

Lovforslaget om skattemæssig tilbageførsel af underskud i aktieselskaber m.v. har til formål at styrke likviditeten hos

[Finansministeren.]

selskaber, der har haft underskud i indkomståret 1974, og vil derved kunne bidrage til at opretholde produktion og beskæftigelse.

Ved forslaget gives der selskaberne mulighed for at tilbageføre 1974-underskuddet til de to foregående indkomstår med den virkning, at selskaberne helt eller delvis får tilbagebetalt de skatter, der er pålignet og betalt på grundlag af indkomsterne i 1972 og 1973. En sådan ordning kunne tænkes at tilskynde nogle selskaber til at opnå tilbagebetaling gennem uforholdsmæssigt høje af- og nedskrivninger i 1974. For at imødegå dette er det i forslaget bestemt, at der ved opgørelsen af det underskud, som danner grundlag for tilbagebetaling, ikke må indgå forskudsafskrivninger, ligesom der kun må indgå varelager nedskrivninger med højst samme beløb som det foregående år.

Lovforslaget omfatter kun selskaber og foreninger, der beskattes efter selskabsskatte-loven af deres indkomst, og forslaget tilgodeser således ikke de erhvervsvirksomheder, der drives som personligt ejede firmaer, såsom interessentskaber, kommanditselskaber eller partrederier. Det hænger blandt andet sammen med, at enkeltmandsvirksomhedernes og anpartsvirksomhedernes overskud og underskud ikke er genstand for særskilt beskatning, men indgår som bestanddele af en positiv eller negativ indkomst hos de skatteydere, der er ejere eller medejere af virksomheden. Et underskud i virksomheden vil derfor langtfra altid modsvare en negativ skattepligtig indkomst, ligesom et overskud i virksomheden ikke udelukker, at ejerens eller medejerens skattepligtige indkomst i samme år kan være meget lav eller endog negativ.

Lovforslaget må antages at ville medføre et provenutab i finansåret 1975-76 på mellem 200 og 300 mill. kr., hvoraf 15 pct. eller 30-45 mill. kr. skal bæres af kommunerne. De 15 pct. svarer til kommunernes andel af selskabsprovenuet. Til gengæld vil selskabsskatteprovenuet i finansårene 1976-77 og 1977-78 stige, idet de underskudsbeløb fra 1974, der tilbageføres, ikke vil kunne overføres til fradrag i indkomstårene 1975 og 1976.

Det bemærkes, at lovforslaget, såfremt

det skal kunne få den tilsigtede virkning, bør gennemføres i løbet af kort tid, således at selskaberne i tilknytning til regnskabsafslutningen for indkomståret 1974 kan træffe beslutning om anvendelsen af den skatterefusion, som de efter forslaget kan opnå.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale de fem omtalte lovforslag til en hurtig og velvillig behandling i tinget.

Jeg skal endvidere tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af skattekontrolløven. (Ændringer vedrørende for sen indgivelse af selvangivelse)*.

Det forslag, som hermed fremsættes, går ud på at mildne reglerne om følgerne af, at selvangivelsen ikke indgives rettidigt. De gældende regler, som er udformet i 1964, fastsætter, at en ikke rettidigt indgivet selvangivelse medfører, at der pålægges den pågældende skatteyder en skatteforhøjelse beregnet efter nærmere i skattekontrolløven fastsatte regler. Efter disse kan der blive tale om en samlet skatteforhøjelse på 10.000 kr., hvis en selvangivelse ikke indgives rettidigt.

Såvel statens ligningsdirektorat som Kommunernes Landsforening har over for finansministeriet henstillet, at den gældende sanktionsordning tages op til revision. Der er henvist til, at de gældende regler virker for strengt, og til, at reglerne praktiseres uensartet af de forskellige ligningsmyndigheder.

Ved nærværende forslag foreslås det, at forsinkelser på en dag ikke skal medføre skatteforhøjelse. Er der tale om forsinkelser på mellem 2 og 9 dage, skal skatterne forhøjes med 2 pct. Er forsinkelsen på 10 dage og derover, forhøjes skatterne med 5 pct. Forhøjelsen på de enkelte skattearter, det vil sige formueskatten, den almindelige indkomstskat og den særlige indkomstskat, skal dog ikke kunne overstige 2.000 kr., det vil sige i alt 6.000 kr., hvis der skal forhøjes på alle 3 skattearter.

Endvidere foreslås det, at ligningsrådet skal kunne fastsætte generelle retningslinier, hvorefter de skattelignende myndigheder under særlige omstændigheder skal kunne undlade at påligne skatteforhøjelse i anledning af for sen indgivelse af selvangivelse.

Endelig foreslås det, at de skattelignende